

کاتدرال‌ها

کلیساهای جامع انگلستان

س. لینل
ترجمه مجید مددی

در زبان انگلیسی کلمه کاتدرال که در اصل مأخوذ از زبان یونانی است به کلیساهایی گفته می‌شود که محل استقرار اسقف می‌باشد و جایگاه و تختی که اسقف بر آن جلوس می‌کند در آن قرار دارد (کلمه کاتدرا به معنی تخت و جایگاه جلوس است). در شرح بناها در مقابل کلمه کاتدرال اصطلاح «کلیسای جامع» به کار رفته است.

در قدیم اسقف‌ها دارای اختیارات وسیع مذهبی و آموزشی و حتی قضایی و حکومتی بوده‌اند. اسقف منطقه حکمرانی مشخصی داشته است که کلیسای جامع به نام آن منطقه نامیده می‌شده است و محل استقرار اسقف و صدور فرامین و احکام وی و محل اقامت کشیشان و مشاوران وی بوده است. صومعه نیز محل زندگی راهبان بوده است.

وقتی مسیحیت گسترش یافت و مسیحیان در قلمرو امپراطوری روم صاحب نفوذ شدند برای امور مذهبی خود از بناهای مخصوص سلاطین و قضاة عالی‌مقام استفاده کردند و این بناها شامل یک تالار بزرگ یا صحن اصلی است که دارای قسمت نیمدایره‌ای در بالای تالار است که محل استقرار تخت امپراطور یا قاضی عالی‌مقام بوده است. مسیحیان تخت اسقف را در پای دیوار قرار داده و محل میز موعظه را در وسط و محل جلوس مشاوران اسقف را در اطراف نیمدایره قرار دادند. در شکل طرح کلی این بناها را که بعدها پایه ساختمان کلیساهای جامع شده است مشاهده می‌کنید. با پیشرفت مسیحیت و گسترش قدرت روحانیون مسیحی کلیساهای جامع به خصوص در قرون وسطی عظمت و جلال کم‌نظیری یافته است. و هنرمندانی که از ایمان خود الهام گرفته بوده‌اند در زیبایی و کمال این بناها کوشیده‌اند.

در این کلیساها صحن اصلی صلیب‌وار گسترش یافته است. جایگاه خاص برای دسته هم‌خوان‌ها (گور) و آداو فرایض مذهبی و آتاق یا بنای خاص برای جلسات روحانیان - دالان‌های شبستان‌ها، سرداب‌ها... اختصاص داده شده است. زیبایی ظاهری با کنده‌کاری‌ها، مجسمه‌ها - پنجره‌های منقوش، برج‌های بلند و چندطبقه و انتهای سرنیزه‌ای شکل، به خصوص در سبک گوتیک، کم‌نظیر است.

لیک فیلد

کلیسای جامع مریم مقدّس و چاد مقدّس

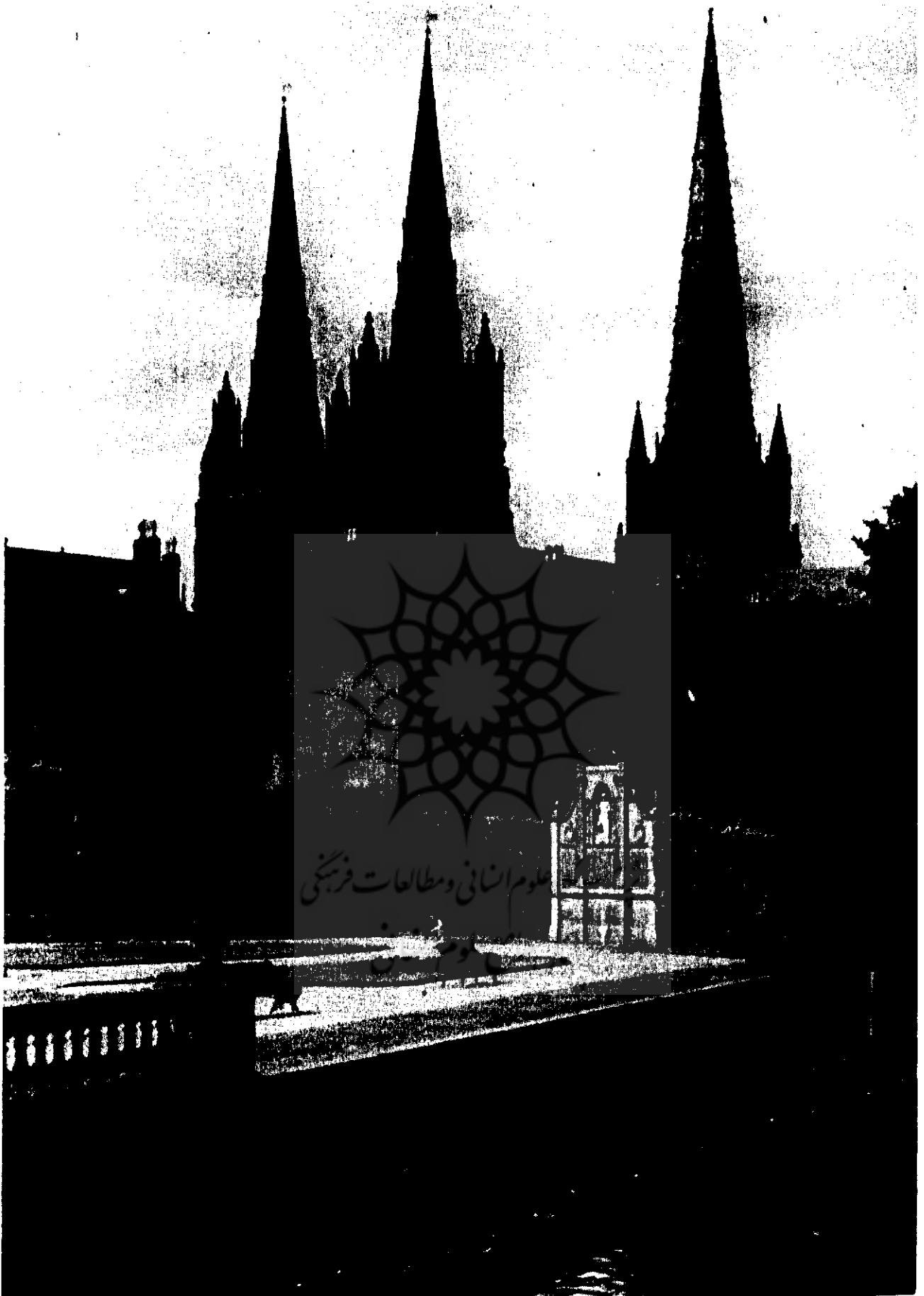

(۱۸۸۴-۱۸۷۷) بازسازی شده است - در نمای آن خجّاری صورت‌های شاهان و ملکه‌ها و قدّسین و شهدا مشاهده می‌شود که در ردیف‌های متوالی و قوس‌ها قرار گرفته است. بازسازی آن در قرن نودم امکان فراهم آوردن جایگاهی برای مرقد روحانی آشتی‌ناپذیر و مشهورترین فرزند خطّه لیک‌فیلد، دکتر ساموئل جانسون، را میسر ساخته است.

لیک فیلد از کلیساهای جامع نسبتاً کوچک انگلستان است، که از سنگ قرمز بنا شده است. بازسازی این بنا از تمام ابنیه دیگر کامل‌تر است. این بازسازی در سال ۱۷۸۸ توسط ویات انجام گرفته است و بازسازی جبهه غربی توسط گیلبرت اسکات تمام بنا را شامل گردیده است. پس از مرگ او جی الدرید اسکات اقدامات او را با وسعت بیش‌تری ادامه داد.

از برج‌های سرنیزه‌ای شکل مشهور لیک‌فیلد بنای برج جنوبی است (۱۹۸ پا) که در سال ۱۳۷۰ کامل شده است و دو برج دیگر در قرن پانزده ساخته شده است. برج میانی (۲۵۸ پا) پس از خرابی آن در جنگ‌های داخلی به‌طور کلی بازی‌سازی شده است. بازسازی آن در سال ۱۶۶۲ میلادی شروع و در مدت هفت سال به پایان رسیده است. در آن زمان سقف کلیسا به‌طور کلی تجدید شده است. سقف صحن اصلی کمی از سقف قبل کوتاه‌تر است، به‌نحوی که از آثار و تغییرات موجود بر روی برج میانی در اثر آب و هوا ارتفاع قبلی آن را می‌توان حدس زد.

بین دو برج غربی نمای مرکزی و پنجره بزرگ آن را می‌توان دید. بنای آن در پایان قرن سیزده و ابتدای قرن چهاردهم شروع و توسط یسر گیلبرت اسکات

این صفحه در اصل مجله ناقص بوده است

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پortal جامع علوم انسانی

دورهام

کلیسای جامع حضرت مسیح و مریم

مقدس را که معمولاً در شرق کلیسای بزرگ ساخته می‌شود بنا نماید ولی چون جای آن برای بنای مزبور مناسب نبود مجبور شد آن را در فضای کوچک بین ضلع غربی و صخره بزرگ سنگی بنا نماید و بدین ترتیب در اصلی در قسمت غرب بسته شد. کلیسای کوچک پنج راهرو سرپوشیده دارد، تزئینات قوس‌ها ترکیب اهرج‌انگیزی از سبک گوتیک و ژوسن است. در بنای این قسمت در قرن سیزدهم تغییراتی داده شده است. و باز دیگر کاردینال لانگ (۱۴۳۷-۱۴۰۶ میلادی) در آن تغییراتی داد. مدفن او در انتهای شرقی قسمت میانی این کلیسا قرار دارد.

برج مرکزی عظیم (۲۱۸ پا) در قرن پانزدهم به جای برج قبلی که از قرن سیزدهم باقی مانده بود قرار گرفته است. در زوایای داخلی طاقچه‌هایی منقوش و بزرگ برای نگهداری نیزه‌ها وجود دارد.

کلیسای بزرگ که از لحاظ موقعیت مشرف به ویر یکی از مجلل‌ترین کلیساهای انگلیس است - بنا به قول دکتر جانسون احساس «استحکام صخره‌های عظیم و ابدیت» را در شخص ناظر ایجاد می‌کند. متصل به آن قصری وجود دارد که امروزه قسمتی از دانشگاه دورهام و محل سکونت اسقف بوده است که در زمان دورمن‌ها و مدت‌ها بعد از آن با قدرتی که در زمینه نظامی و غیرنظامی و مذهبی داشت، قانون‌گذاری عالی را برعهده داشته است. بنای کلیسای نورمن به سال ۱۱۳۳ پایان یافت اما قسمت‌های فوقانی دو برج و بارو و برجک‌ها مربوط به سال ۱۷۸۰ است. بین دو برج در بزرگ صحن اصلی کلیسا با پنجره‌های منقوش قرار دارد. این قسمت در قرن چهاردهم ساخته شده است. و در زیر این قسمت کلیسای کوچک و مشهور «جلیله» قرار دارد که بنای آن توسط اسقف پودسی در سال ۱۱۷۶ میلادی شروع شده است. نامبرده در ابتدا قصد داشت که کلیسای مادر

پوشگاه علمانی و معنوی
تلاش برای رفاه و پیشرفت

گلو سستر

کلیسای جامع پیتر مقدس

تجدید بنا شده است و سقف آن طاقی و مشابه صومعه است. آثار محل انجمن قبلی هنوز باقی است. بنا بر روایات ویلیام فاتح در این محل دستور تهیه فهرست کامل املاک و ملاکین انگلستان را صادر کرده است. در متنی الیه شرقی زیرگذری است که به «مدخل تاریک» مشهور است و محل دستشویی را به صومعه کوچک و درمانگاه راهبان و بالاخره به راه‌پله‌ای متصل می‌سازد. در انتهای قسمت جنوب‌غربی دری وجود دارد که به گذرگاهی مزین به آثار قرن یازدهم باز می‌شود. این قسمت در مقابل راهروی شمالی ساخته شده است و مدخل خارجی آن مجاور ضلع غربی کلیساست. این قسمت در اصل مخصوص رفت و آمد فروشندگان محصولات کشاورزی و لبنیات به راهبان بوده است.

صومعه بزرگ گلو سستر در واقع بازسازی صومعه قبلی است که بنای آن در سال ۱۲۱۲ خاتمه یافته است و یکی از نمونه‌های طاق‌سازی (با سرستون‌های بادبزن) قدیمی انگلیس است. در این شکل محل شستن دست‌ها در ضلع شمالی است. در این محل راهبه‌ها پس از شستن دست‌ها به قسمت نهارخوری می‌رفته‌اند. در جوی ناردانی شکل آب جاری بوده است و در طاقچه‌های کوچک حوله راهبان قرار داده می‌شده است، فعلاً به‌جای ورودیه به نهارخوری پنجره‌ای مشاهده می‌شود.

در قسمت جنوبی بیست اتاقک برای راهبان وجود دارد. مدخل اطاق انجمن کشیشان در ضلع شرقی است و مانند خود صومعه این قسمت در قرن پانزدهم

ورسستر

کلیسای جامع حضرت مسیح و حضرت مریم

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

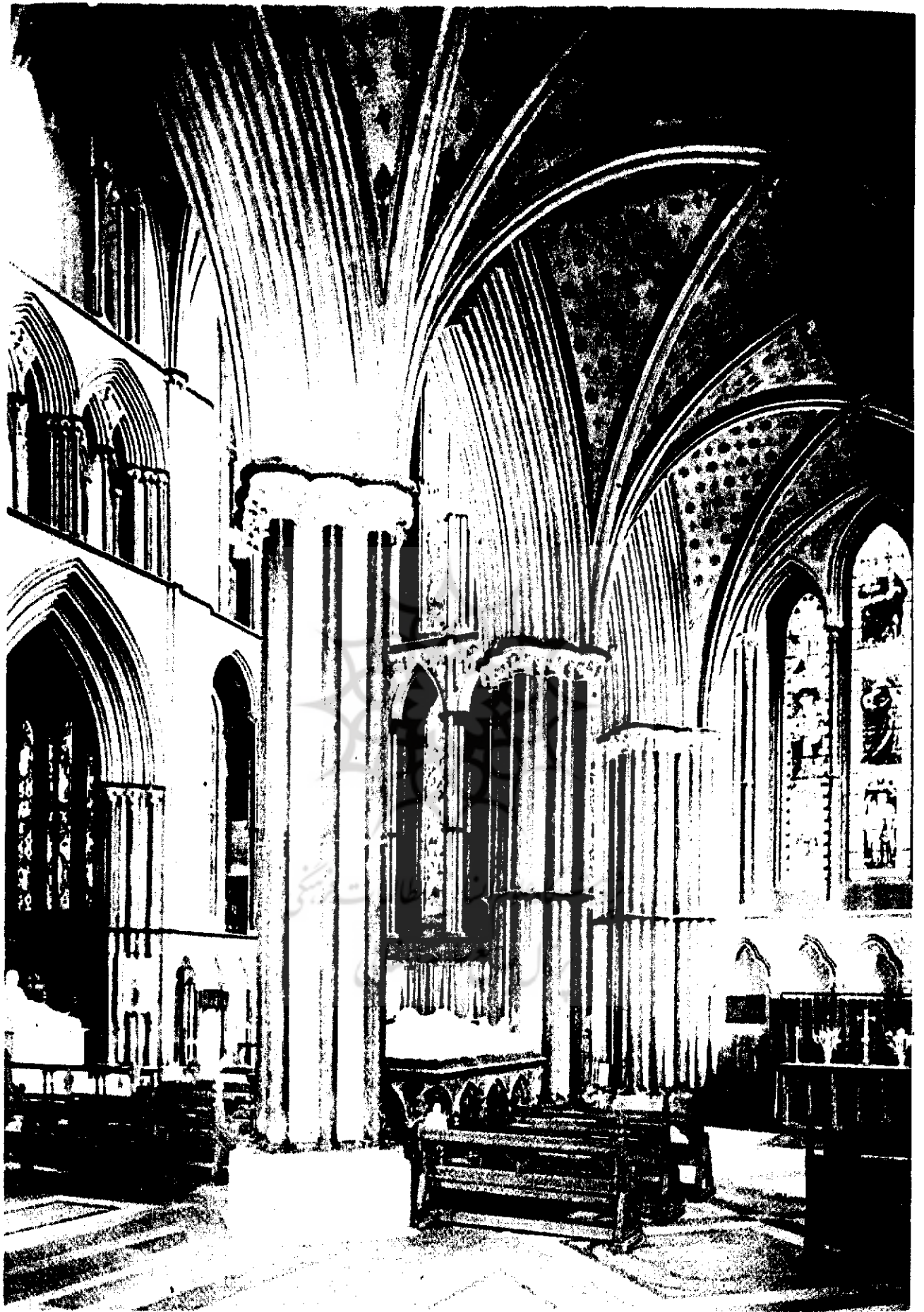
کتابخانه جامع علوم انسانی

خاتمه یافته است. بنا توسط اسقف بلوا و کانتی لوب که در مقابل محراب لیدی چاپل مدفون‌اند ساخته شده است.

آخرین قسمت که در قرون وسطی به این کلیسا افزوده شده است چانتی چاپل (نمازخانه) است. این قسمت برای مقبره شاهزاده آرتور برادر ارشد هنری هشتم توسط پدر وی هنری هفتم در زیر محراب ساخته شده است. نامبرده در سال ۱۵۰۲ میلادی در قصر لودلو درگذشته است.

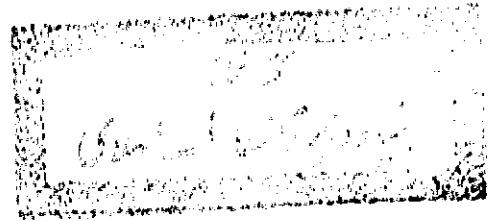
از آن جا که محل دسته هم‌خوان و نمازخانه در ورسستر در بالای یک سرداب ساخته شده است، قسمت‌هایی از بنا که در طرف شرق است و در عکس دیده می‌شود در سطح پایین قرار گرفته است توجه بیننده را به کاربرد وسیع سنگ مرمر (پوریک) در تنه ستون‌ها و سنگ‌های مرمری که در سرستون در زیر سه شاخه‌های تزیینی (مشابه کلیسای سینکلس) به کار رفته است، جلب می‌نماید.

بنای این قسمت در سال ۱۲۲۴ میلادی شروع و

یورک

کلیسای جامع پتر مقدس

تصویری که در شکل ملاحظه می‌کنید از راهرو جایگاه جنوبی دسته هم‌خوان گرفته شده و انتهای شرقی صومعه بانوی مقدس را با پنجره‌های شیشه‌ای سحرانگیز نشان می‌دهد. بنای این قسمت توسط اسقف اعظم یورک شروع شده (۷۳-۱۳۵۲ میلادی) و به مدت سه سال توسط جون ثورنتون کاونتری (۸-۱۴۰۵ میلادی) ساخته شده است.

مناظر پنجره‌ها (که هرکدام در حدود یک‌متر مربع است) در بالا در باره خلقت عالم و در قسمت پایین مربوط به مکاشفات است. تصویر خالق قادر متعال (که از لحاظ مسیحیان تصویر او را می‌توان داشت! مترجم) با کتابی گشوده در دست که بر آن نوشته است (Egsum A 1 fa et Omega) دیده می‌شود. در زیر پنجره شرقی در سمت چپ محراب لیدی چاهل در محلی که فعلاً مجسمه زیبای اسقف اعظم فروتن (۱۶۶۴) یافت می‌شود (و اردکی که پدر و مادر باتقوای وی لقب عجیب «پذیرفته» را به او داده‌اند، عبادتگاه اسقف اعظم روترهام (۱۵۰۰) قرار داشته است. در نقطه‌ای شبیه محراب، در نور و در کنار دیگر آن مجسمه اسقف اعظم شارپ (۱۷۱۴) را در حالت استراحت (درازکش) نشان می‌دهد. این مجسمه را مجسمه‌ساز

مشهور فرانسویس برد ساخته است. نامبرده شاگرد گرین لینک جی بونز است و برای تزیین کلیسای سنت‌پل توسط رن استخدام شده بوده است. معلقات محراب که گوشه‌ای از آن در تصویر پیداست نمونه‌های زیبایی از کارهای استوارت کروئیل است. نمازخانه در قسمت جلو وقف قدسین است و نمازخانه یادبود هنگ دوک ویلنگتن که شبکه آهنی مدرن دارد. در خارج و در مقابل دیوار جنوبی، یادبود زیبایی از الیزابت اینیس یافت می‌شود. نامبرده یکی از خدمتکاران ملکه الیزابت بوده است.

در مقابل راهرو (کمی خارج‌تر از آنچه در سمت چپ تصویر است) در نزدیکی محراب بلند، مجسمه یادبود دیگری از اسقف اعظم یورک (۸۶-۱۶۸۳) چون دورلین برپاست. نامبرده در جوانی در جنگ مارستن‌مور کشته شده است. بازسازی وسیع جناح شرقی کلیسا که بر طبق گفته اسقف اعظم چون «شایسته تزیین‌های عالی بوده است» بایستی انجام می‌شده است تا جایگاهی برای مقبره ویلیام مقدس - اسقف اعظم یورک فراهم گردد. (تقدیس وی به تاریخ ۱۲۲۷ میلادی انجام شده است).

گلو سستر

صومعه بانوی مقدس

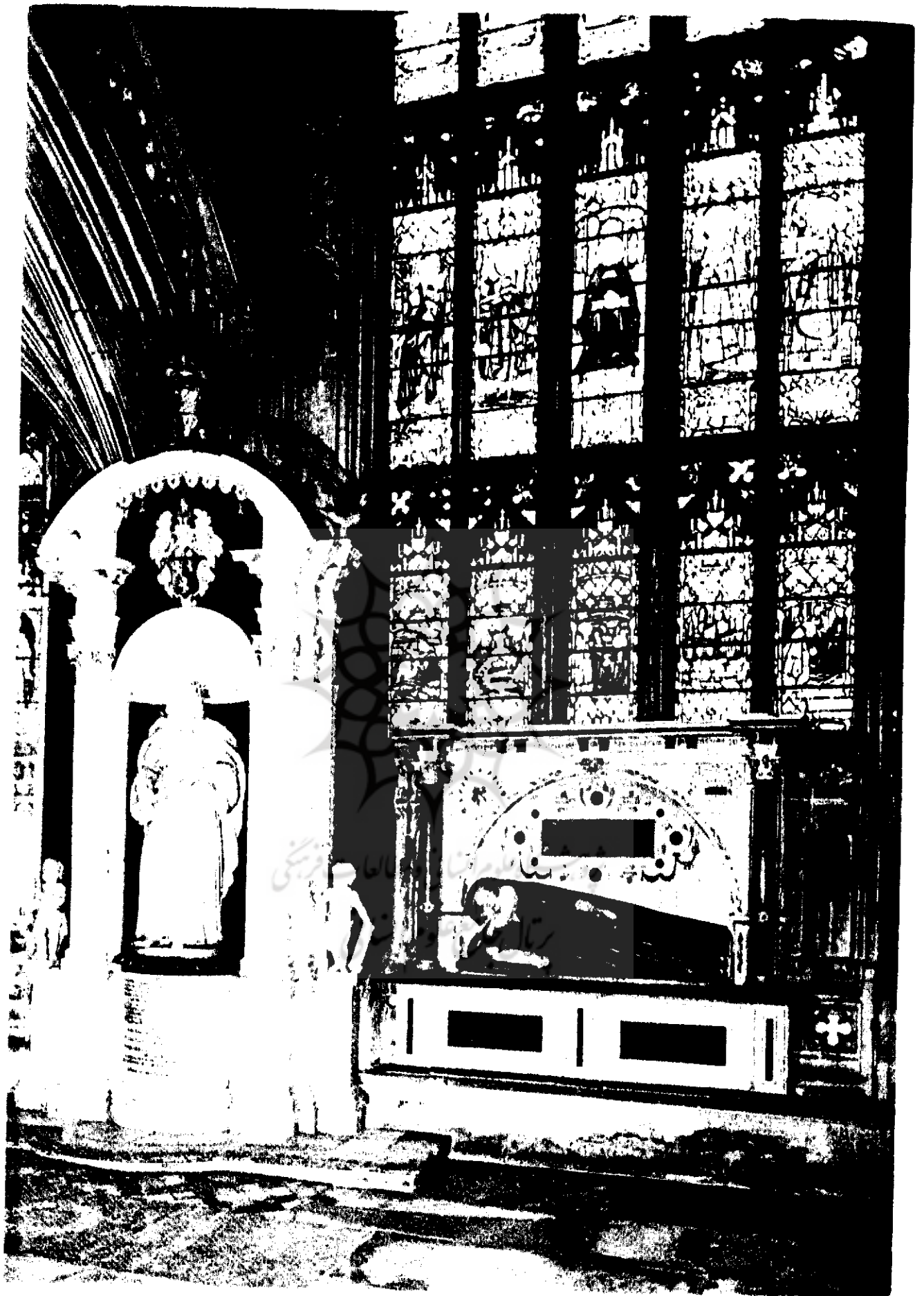
است دو انتهای شرقی این جایگاه از دو طرف به طور مایل ساخته شده است.

دو مجسمه که در شکل دیده می‌شود در تقابل دیوار شمالی صومعه بانوی مقدس است. قاضی پاول (وفات ۷۱۴) در لباس قضا مجسم شده است و این اثر از دیدنی‌ترین آثار مجسمه‌ساز مشهور توماس گرسن است، که امضای او در زیر نوشته پای مجسمه دیده می‌شود. در کنار آن پیکر خانم الیزابت ویلیامز دختر اسقف گلوستر قرار دارد که در ۱۷ سالگی درگذشته است. او با اعتقادی راسخ و آرامش خاطر به آسمان‌ها سفر کرده است. طفل او را قنداق‌پیچ در سمت چپ حصه‌ای که متوفی بر آن است می‌توان مشاهده کرد. در مقابل آن یادبود دختر دیگر اسقف را در حالی که زانو زده و مشغول دعا است می‌توان مشاهده کرد.

تمام این مجسمه‌ها نمونه‌های عالی از توجهی است که در اثرهای بعد از اصلاحات معطوف بوده است. این آثار در گلوستر توسط خانم جانن پیکر بازسازی شده است.

این صومعه بین سال‌های ۱۴۷۰ الی ۱۴۹۰ ساخته شده است و دارای طاقی مجلل و پنجره‌هایی متعدد به سبک گوتیک است. صومعه کوچکی که در انتهای شرقی قسمت نیم‌دایره تالار قرار داشته است (در عقب محراب بلند) برای ساختن کلیسای گلوستر تخریب شده است.

اغلب شیشه‌های مربوط به پنجره‌های شرقی صومعه بانوی مقدس از قرن پانزدهم باقی مانده است. در بالای مدخل شرقی در دالانی که در عقب آن گذرگاهی به نام «گالری نجوا» وجود دارد صومعه کوچکی یافت می‌شود. این قسمت با مهارت کامل ساخته شده است به طوری که وقتی در محل هم‌خوانی ایستاده باشیم قابل مشاهده نیست. پنجره شرقی از افتخارات کلیسای گلوستر است و یکی از بزرگ‌ترین پنجره‌های سبک گوتیک در جهان است. این پنجره در سال ۱۳۵۰ به یادبود کسانی که در گرچی (۱۳۴۶) و در محاصره کاله (۱۳۴۷) کشته شده‌اند برپا شده است. به دلیل آن‌که پنجره شش پا عریض‌تر از محل هم‌خوانی

ولز

کلیسای جامع آندریوی مقدس

طریق رواق شمالی بوده است که در وسط شبستان قرار داشته و مردم از طریق صومعه در جنوب رفت و آمد می‌کرده‌اند.

جبهه جنوبی صومعه را (قرن پانزدهم) در سمت چپ این تصویر می‌توان مشاهده کرد. در این جا صومعه فقط دارای سه جبهه است و ضلع جنوبی ندارد و این امر نشان می‌دهد که چگونه در کلیساهای جامع این جهانی (Secular) صومعه فقط راهرو سرپوشیده برای ورود به کلیسا بوده است و برعکس ساختمان‌های راهبان (Monastic) جزو ساختمان اصلی محسوب نمی‌شده است.

در سمت چپ دالانی یافت می‌شود که در انتها به طبقه محل انجمن کشیشان می‌رسد.

در وسط و بر بالای نمای اصلی، برج مرکزی قرار دارد. این برج در سال ۱۳۲۰ خاتمه یافته است ولی بیست سال بعد ستون‌های پشتیبان آن را به نحو زیبایی تقویت کرده‌اند.

یکی از زیبایی‌های کلیسای جامع ولز محل هم‌خوان‌ها با طاق عالی است که بین نمازخانه و صومعه مقدس قرار دارد.

برای کسانی که اولین بار به جبهه غربی کلیسای مجلل ولز که در سال ۱۲۲۰ توسط اسقف جوسبتین بنای آن آغاز شده است نظر می‌افکنند چهار چیز نظرشان را جلب می‌کند: اول، عظمت حجاری‌ها و جایگاه‌هایی (طاقچه‌مانند) که برخی از عالی‌ترین صورت‌های حجاری شده قرون وسطایی انگلستان را در خود جای داده است. دوم، وسعت پهنای ظاهری آن، زیرا در این بنا برج‌های غربی برخلاف بسیاری از کلیساهای جامع که بر روی شبستان‌ها ساخته می‌شود در مقابل آن‌ها و به شکل فرعی از بنا ساخته شده است. سوم آن‌که این جبهه غربی تا حدی کوتاه و کم‌ارتفاع است، و حال آن‌که ارتفاع سقف این کلیسا خود از کوتاه‌ترین سقف‌ها در نوع خود در انگلیس است، و افزودن برج‌های باریک و سرنیزه‌ای بلندتر و با عظمت‌تر به نظر می‌رسیده است و شاید در طرح اولیه نیز منظور بوده است. برج جنوبی در سال ۱۲۸۶ و برج شمالی در حدود ۵۰ سال بعد به ارتفاع فعلی رسیده است. چهارم آن‌که درها کوچک و بی‌اهمیت به نظر می‌رسد ولی باید در نظر داشت که زمین چمنی که این عکس از آن نقطه برداشته شده است سابق بر این قبرستان بوده است. و مهم‌ترین راه ورودی برای اشخاص برای داخل شدن به کلیسای جامع از

پیتر بورو

کلیسای جامع پتر مقدس

دارد. در اصل برج مرکزی ثرمان شامل سه طبقه بوده است و چون وزن آن برای ستون‌های نگهدارنده آن زیاد بوده، برج تخریب و در ۱۳۵۰ میلادی به شکل فعلی که یک طبقه و محل فانوس است نوسازی شده است و در سال ۱۸۸۳ نیز بازسازی شده است. از تزیینات سرنیزه‌ای که بر بالای برج‌های دو طرف نمای اصلی قرار دارند، آن‌که واقع در جنوب و مجموعه‌ای از تزیینات سرنیزه‌ای کوچک است در سال ۱۳۵۰ میلادی ساخته شده و دیگری در یک قرن بعد برپا شده است. بر بالای پنجره‌های گرد (چرخ‌ی) سه مجسمه از پتر و پُل و آندریوی مقدس قرار دارد.

در سمت چپ تصویر - قسمت شمالی قسمت فرعی صحن وجود دارد که مربوط به کلیسای بزرگ ثرمان است و در سال ۱۱۱۶ توسط آبوت جون دو بیتر ساخته شده و در سال ۱۳۳۷ توسط اسقف اعظم لینکلن تقدیس و وقف شده است و در سال ۱۱۹۳ نیز توسط آبوت بندیکت تکمیل شده است.

جبهه غربی عظیم (۱۵۶ پا عرض با سه در قوسی به ارتفاع ۸۲ پا) توسط آبوت آکاربوس در سال‌های ۱۰-۱۲۰۰ میلادی در اطراف نمای اصلی بنای کلیسای قدیمی دورنان و برج غربی ساخته شده است. رواق قبلی حفظ شده به طوری که برج مرکزی باریک‌تر از دو برج دیگر است. رواق فعلی در وسط قوس مرکزی ساخته شده است و دارای پنجره بزرگ با پنجره‌سازی عمودی مربوط به اواخر قرن پانزدهم میلادی است.

در طرح اولیه در مورد جبهه غربی چهار برج در نظر گرفته شده بود؛ دو برج در انتهای غربی راهرو، کنار صحن اصلی کلیسا و دو برج در انتهای نمای اصلی، ولی برج داخلی جنوب غربی فقط تا ارتفاع سقف صحن اصلی ساخته شده است. برج دیگر را که در قرن سیزدهم میلادی ساخته شده و به طور کامل بازسازی شده می‌توان بالای تزیینات سه گوش سردرب مشاهده کرد. این برج محل زنگ کلیسا بوده است که زمانی دارای ده زنگ بوده و در حال حاضر فقط ۵ عدد زنگ

چی چستر کلیسای جامع

توسط اسقف نوید زده شد. در نقشه اصلی برپایی دو برج غربی منظور شده بود ولی هر دو برج در سال ۱۲۱۰ فروریخت ولی دوباره ساخته شد و تا سال ۱۹۰۰ که توسط پیرسن دوباره ساخته شود به شکل خرابه‌ای باقی مانده بود به طوری که در شکل دیده می‌شود در عقب برج‌ها، برج زنگ کلیسا به طور مستقل قرار گرفته است که ردیف آن شامل هشت زنگ است و توسط جون واتز سازنده زنگ سالیسبوری در سال ۱۵۸۷ ساخته شده است. در این شکل پنجره مدوری در سردر تزئینی قسمت فرعی صحن اصلی مشاهده می‌شود، و در زیر قسمت فوقانی، پنجره مجللی با تزئینات منحنی جالبی وجود دارد که هدیه اسقف لانگتن می‌باشد. شخص نامبرده در مقبره سایان‌داری درست در زیر پنجره مدفون است.

برج سرنیزه‌ای آن که ۲۲۷ پا ارتفاع دارد در سال ۱۸۶۱ بعد از سقوط برج قبلی که در زمان اسقف اعظم ویلیام رد (۱۳۸۵-۱۳۶۹) ساخته شده بود، توسط جی. ال. پیوسن مرمت شده است.

در زمان تجدید بنای برج کمی به ارتفاع آن افزوده شده به طوری که پنجره‌های بالاتر از سقف صحن اصلی کلیسا قرار گرفته است. در این شکل پنجره‌های بلند (اوایل قرن ۱۲) در قسمت صحن را می‌توان مشاهده کرد که قوس‌های داخلی آن‌ها بعد از آتش‌سوزی (سال ۱۱۸۶) بازسازی شده است. واقعه آتش‌سوزی فقط دو سال بعد از تقدس و وقف کلیسا رخ داده است. ساختمان این کلیسا توسط اسقف رالف دو توفا در سال ۱۰۹۱ شروع شده بود. بعد از تعمیراتی که متعاقب آتش‌سوزی انجام گرفت بر روی صحن اصلی و محل هم‌خوانی و قسمت‌های فرعی صحن گنبدی‌شکلی نیز

ورسستر

سرداب

قسمت محراب نیم‌دایره) تا با حداقل عرض طاق‌ها قوس‌های نیم‌دایره برای نگهداری وزن عظیم بنا بالای متناسب آن‌ها را تحمل نماید.

وولف‌ستان برای ساختن سرداب مجبور به تخریب کلیسای ساکسن گردید که در سال ۹۸۳ توسط اسوالد مقدس ساخته شده بود. گفته می‌شود که او کم و بیش از تخریب آنچه که توسط یک مسیحی مقدس ساخته شده بود پشیمان بود. پیکر او در مقابل محراب جایی که اسوالد مقدس دفن شده بود مدفون است. مدت‌ها بین او و پیکر مقدس جسد نه‌چندان مقدس شاه جان قرار داشت که در سال ۱۲۱۶ درگذشته بود. ولی نامبرده نه از روی سخاوت که برای او امری غیرعادی بود؛ شاید به علت ناآرامی روح لایق سرزنش خود، کمک زیادی برای ساختن جایگاه هم‌خوانی به عمل آورد که بقایای جسد او بدان‌جا منتقل گردید.

مجسمه‌ای از تمثال او که از قدیمی‌ترین آثار در نوع خود است بر روی سنگ قبر او قرار دارد.

سرداب و دیواره شمالی صحن اصلی و دیوارهای قسمت‌های فرعی صحن تنها قسمت‌هایی است که از کلیسای نورمن در ورسستر باقی مانده است. ساختن این بنا در سال ۱۸۰۴ توسط وولف‌ستان مقدس شروع شده است. (نامبرده از معدود اسقف‌هایی بوده است که پس از فتح نورمن‌ها منصب خود را حفظ کرده بوده است). خود سرداب در سال ۱۰۲۹ خاتمه یافته است. همان‌طور که در تصویر نشان می‌دهد در انتهای شرقی آن محلی که گروه هم‌خوان قبلاً بر روی آن قرار داشته است مشاهده می‌شود، ولی پس از تخریب آن در نیمه اول قرن سیزدهم بزرگ‌تر از آن ساخته شده که تا قبر وولف‌ستان مقدس را که در سال ۱۲۰۳ به مقام اسقفی منصوب شده بود در خود جای دهد.

این سرداب جالب‌ترین یادگار ساختمان‌های دوره نورمن است. ستون‌های کوتاه و سرستون‌های آن سقف گنبدی دوطاقه آن را برپا داشته است. سرداب به صد قسمت غیرمساوی تقسیم شده است (به علت وجود

سالیسبوری

بزرگ را پشتیبانی می‌نماید و به‌خصوص ستون‌های زاویه آن را که ستون‌های داخلی را در مقابل فشار وزن عظیم برج تقویت می‌کند مشاهده می‌نماید.

در کلیه بناهای گوتیک برحسب میزان تعادل و توازن بنا اگر قرار باشد بنا در وضع مناسب و آمنی باشد دقت و هوشیاری دائمی ضروری است. و این مسئله به‌خصوص در مورد کلیسای سالیسبوری صادق است، زیرا بسیاری از قسمت‌های پشتیبان به‌خصوص در قسمت برج مرکزی به‌طور هشداردهنده به‌نظر غیرکافی است. کلیسای سالیسبوری در سال ۱۹۹۶ توسط اسقفت وارد و مجدداً در قرون نوزدهم توسط سرگیلبرت اسکات و آقای جی. ای. استریت و سر آرتور برومفیلد ۱۸۹۸ مرمت شده است.

گرچه تناسب اجزاء مجموعه قسمت‌های مختلف کلیسای مزبور در حدّ عالی است، ولی بعضی از قسمت‌های آن «از لحاظ کیفیت» نازل‌تر از بسیاری از کلیساهای دیگر است و به‌خصوص جبهه غربی آن قابل مقایسه با نمای غربی باشکوه لینکلن، پرتورور و ولز نیست. در این عکس نواحی مجاور زیبای آن که وسیع‌ترین در نوع خود نسبت به کلیساهای قدیمی (سکولار) است مشاهده می‌شود. گرچه این کلیسای یکی از مهجورترین کلیساهای انگلیس است. در شرق آن صومعه‌ای قرار دارد که قسمت شرقی آن از جبهه غربی امتداد می‌یابد. صومعه گرچه به راهرو و قسمت وسط صحن اتصالاتی دارد ولی تقریباً جدا از ساختمان اصلی است.

در این عکس خواننده ستون‌هایی را که طاق صحن